

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

09 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Guzun Ion

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Pasat Liliana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 iulie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Patrașcu Vladimir Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat r-nul Xxxxx s. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 21.07.2015-27.03.2018
2. instanța de apel: 11.05.2018-15.07.2020
3. instanța de recurs: 10.12.2020 - 09.03.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți (sediul Sîngerei) din 27 martie 2018, a fost încetat procesul penal privind învinuirea lui Patrașcu Vladimir Xxxxx în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, în legătură cu retragerea plîngerii părții vătămate Svetlana Găleată.

Patrașcu Vladimir a fost achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Patrașcu Vladimir a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.171 alin. (1) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare, aplicată față de Patrașcu Vladimir prin sentința în cauză, s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de 2 (doi) ani, obligându-l să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

2. Potrivit sentinței, s-a stabilit că Patrașcu Vladimir, la 10 iulie 2014, aproximativ la ora 02:30, știind cu certitudine că Xxxxx, se deplasa pe jos, de una singură, pe o stradă din s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, folosindu-se de faptul că, aceasta se afla în stare de ebrietate alcoolică, deoarece recent au întrebuințat împreună băuturi spirtoase în gospodăria sa, situată în aceeași localitate, înțelegînd caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, acționând intenționat, cu scopul de a-și satisface pofta sexuală, a ajuns-o cu automobilul din urmă și apropiindu- se, i-a

aplicat o lovitură cu mâna în regiunea capului, iar după ce a doborât-o la pământ, ținându-i un picior peste gât, iar cu altul mâinile, i-a dat pantalonii jos, apoi apucând-o cu o mână de păr, a ridicat-o de la pământ și aflându-se în picioare, pentru a-i înfrînge opunerea de rezistență, i-a aplicat o lovitură cu palma peste față, întorcând-o cu spatele spre el și contrar voinței acesteia, a întreținut cu ea un raport sexual în formă obișnuită. Conform raportului de expertiză medico-legală nr.219, din 11.08.2014, integritatea himenului Xxxxx este dereglată pînă la 10.07.2014. În frotiuri cu conținut vaginal prelevat de la Xxxxx spermatozoizi nu s-au depistat. Plaga contuză, edem a țesuturilor moi, echimoză cap, față au fost cauzate de acțiunea unui corp contondent posibil în termenul și circumstanțele indicate și după caracterul său se califică ca neînsemnate. Conform rapoartelor de expertiză medico-legală nr.nr.744, 758 și 807, din 25.09.2014, nu se exclude posibilitatea provenienței spermei de pe chiloții Xxxxx și de la Patrașcu Vladimir.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, în drept, fapta inculpatului întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(1) Cod penal, după indicii calificativi: *violul, adică raportul sexual săvîrșit prin constrîngere fizică și psihică a persoanei.*

Prima instanță a mai constatat, în fapt, că Patrașcu Vladimir este învinuit de către acuzatorul de stat că, aflîndu-se în același timp și loc, acționînd intenționat, înțelegînd caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, urmărind scopul de a sustrage bunurile altei persoane, în momentul aplicării forței fizice față de Xxxxx, i-a sustras în mod deschis din buzunarul pantalonilor un telefon mobil de model „Samsung”, în valoare de 400 lei, în care era introdusă cartela SIM „Orange”, cu costul 40 lei, cauzîndu-i astfel părții vătămate o pagubă materială în sumă totală de 440 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, instanța a reținut că, în drept, organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Patrașcu Vladimir în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, cu indicii: *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane săvîrșite cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei.*

Prin sentința adoptată, instanța de fond, în fapt, a mai constatat că, Patrașcu Vladimir, la 09.01.2015, aproximativ la ora 19:30, acționînd împreună cu Grecu Veaceslav, fără consimțămîntul Svetlanei Găleata, a intrat ilegal în domiciliul ultimei, situat în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, iar la cererea stăpânei de a părăsi gospodăria a refuzat, aplicînd violența fizică manifestată prin aplicarea loviturilor peste față.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, în drept, fapta inculpatului întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal, după indicii calificativi: *pătrunderea și rămînerea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțămîntul acesteia precum și refuzul de a-1 părăsi la cererea ei, săvîrșite cu aplicarea violenței.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul Patrașcu Vladimir să fie recunoscut vinovat în săvîrșirea infracțiunii

prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal și art. 187 alin. (2) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și respectiv 5 (cinci) ani. În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicare, să fie stabilită pedeapsa definitivă de 5 (cinci) ani 6 (șase) luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

4. În motivarea apelului a indicat:

- instanța de judecată corect a apreciat circumstanțele de fapt a cauzei, just l-a condamnat pe Patrașcu Vladimir în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, însă aplicarea prevederilor art.90 Cod penal acuzarea o consideră ca fiind o pedeapsă prea blândă;

- consideră sentința neîntemeiată în partea ce ține de achitarea inculpatului Patrașcu Vladimir pe capătul de acuzare în temeiul art.187 alin. (2) lit. e) Cod penal, din motivul lipsei elementelor infracțiunii. Susține că instanța de judecată, la aprecierea probelor ce demonstrează vinovăția lui Patrașcu Vladimir în comiterea infracțiunii de jaf, a examinat probele unilateral, fără a corobora declarațiile părții vătămate depuse în cadrul ședinței de judecată cu cele date la urmărirea penală;

- vinovăția lui Patrașcu Vladimir în comiterea infracțiunii de jaf se mai confirmă și prin: procesul verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii din 10.07.2014, procesul verbal de examinare a obiectului din data de 10.12.2014, procesul verbal de examinare a obiectului din data de 24.02.2015;

- scopul vădit al comiterii jafului a fost faptul de a nu permite părții vătămate să solicite ajutor. Ulterior, scopul cupidant al jafului s-a materializat prin faptul că inculpatul a transmis telefonul mobil pentru folosință martorului Iachimciuc Nicolai;

- cât privește stabilirea pedepsei față de inculpat, acuzatorul de stat consideră că la stabilirea categoriei și termenului acesteia instanța nu a ținut cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului cât și a altor persoane. Este de părere că aplicarea prevederilor art.90 Cod penal crează o situație prea blândă inculpatului și contravine scopului legii penale.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 iulie 2020, a fost admis apelul din alte motive decât cele invocate, cu emiterea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal în privința lui Patrașcu V. în baza art.171 alin.(1) Cod penal a fost încetat pe motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. În rest, dispozițiile sentinței, au fost menținute.

6. Instanța de apel a constatat că, starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond, nefiind prezente careva temeiuri de casare a sentinței în această parte. În plus, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei

penale, examinând probele administrate prin prisma utilității și veridicității lor, sub toate aspectele și în mod just a conchis asupra achitării inculpatului Patrașcu Vladimir de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența infracțiunii.

Instanța de apel a găsit temeinică și soluția instanței de judecată, cu privire la recunoașterea lui Patrașcu Vladimir vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(1) Cod penal.

Împrejurările ce determină necesitatea achitării lui Patrașcu Vladimir pe capătul învinuirii în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal și recunoașterea acestuia ca fiind culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal, au fost constatate prin totalitatea de probe prezentate de partea acuzării și apărării în cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a stabilit că, temei de admitere a apelului declarat de către procuror servesc alte circumstanțe decât cele indicate în cererea de apel, anume faptul intervenirii pe caz a prescripției tragerii la răspundere penală a infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(1) Cod penal, de care se face vinovat Patrașcu V.

Adoptând o poziție solidară cu soluția adoptată de prima instanță pe acest capăt de învinuire a lui Patrașcu Vladimir, instanța de apel a reținut că, din declarațiile părții vătămate Xxxxx depuse în instanța de fond, susținute și completate prin declarațiile depuse în instanța de apel, nu se confirmă săvârșirea infracțiunii de jaf de către Patrașcu Vladimir, incriminat în baza art.187 alin.(2) lit.e)

Astfel, acuzarea și-a susținut poziția cu precădere în baza declarațiilor părții vătămate și a martorilor audiați în instanța de fond. Apreciind probele din punct de vedere al concludenței, pertinentei și utilității, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel stabilește că partea vătămată Xxxxx depunând declarații consecvente în instanța de fond a declarat că Patrașcu Vladimir, după ce a scos telefonul din buzunar, a încercat să-l închidă și la aruncat jos, dar nu ține minte precis. În cele din urmă, se constată că însăși partea vătămată, care era prezentă în împrejurările de fapt prin care inculpatului se impută comiterea infracțiunii de jaf, nu poate confirma cu certitudine însușirea ilegală de către Patrașcu Vladimir a telefonului mobil de model Samsung, care aparține părții vătămate.

Mai mult, declarațiile inculpatului coroborează cu declarațiile părții vătămate în partea ce confirmă că, telefonul nu a fost însușit ilegal. Astfel, inculpatul Patrașcu Vladimir, în descrierea evenimentelor de fapt în seara cu pricina, a relatat că telefonul părții vătămate a fost scăpat jos, după ce ultimul a aplicat o lovitură peste mână. În continuarea expunerilor sale, inculpatul a menționat că l-a rugat pe Iachimciuc Nicolae să plece la locul unde partea vătămată a scăpat telefonul și să-l caute, iar apoi a aflat de la Iachimciuc Nicolae că telefonul a fost găsit și restituit părții vătămate Xxxxx.

Declarațiile a căror deponent este inculpatul Patrașcu Vladimir sunt apreciate ca fiind veridice, or, acestea coroborează și cu declarațiile martorului Iachimciuc Nicolae. Declarațiile martorului în cauză adevăresc cele invocate de inculpat. Martorul a confirmat că a găsit telefonul la indicația inculpatului de a-l căuta, însă nu l-a restituit în acea seară lui Eugenia, deoarece ultima a refuzat să se întâlnească cu el. De asemenea a menționat că l-a mințit pe Patrașcu Nicolae că i-a restituit telefonul părții vătămate.

Confirmare a faptului că telefonul mobil a părții vătămate a fost găsit și folosit de către Iachimciuc Nicolae, servește procesul-verbal de examinare a obiectului din 10.12.2014, în baza căruia s-au examinat descifrările telefonice și s-a stabilit că cartela SIM Xxxxx, ce aparține lui Iachimciuc Nicolae, este activă la data de 29.10.2014 în telefonul cu nr. IMEI Xxxxx ce aparține părții vătămate Xxxxx. Activitatea telefonului a fost stabilită în regiunea antenei Xxxxx, r-l Xxxxx. Ulterior cartela SIM Xxxxx, ce aparține lui Iachimciuc Nicolae, iarși a fost în telefonul mobil cu nr. IMEI Xxxxx, ce aparține părții vătămate Xxxxx, fiind purtate de mai multe ori discuții cu nr.Xxxxx, ce aparține lui Patrașcu Vladimir, de asemenea în regiunea antenei din sat. Xxxxx, r-l Xxxxx.

La fel, acuzarea a făcut referire și asupra declarațiilor martorului Oboroc Dionisie. Cercetând această probă, instanța de apel stabilește că nu are putere probantă pentru a dovedi comiterea de către inculpatul Patrașcu Vladimir a infracțiunii de jaf, or, martorul a declarat expres că nu cunoaște cum telefonul mobil a ajuns la Iachimciuc Nicolae. Mai mult, martorul a menționat în aceste declarații o altă persoană decât inculpatul.

Probele de mai sus infirmă acuzațiile privind săvârșirea jafului de către Patrașcu Vladimir, în baza acestora stabilindu-se că inculpatul nu a sustras în mod deschis telefonul părții vătămate Xxxxx, nu a urmărit scop de cupiditate, iar acțiunile inculpatului care au dus la deposedarea părții vătămate de telefonul mobil nu au fost orientate spre însușirea acestui bun, ci pentru a înlătura condițiile care împiedicau comiterea violului asupra părții vătămate.

În cele din urmă, instanța de apel a stabilit că, apelul procurorului adoptă aceeași poziție de acuzare manifestată în instanța de fond, pe marginea căreia instanța de judecată just a conchis în privința neconstatării faptului infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.e) Cod penal. La examinarea cauzei penale în instanța de apel, acuzarea s-a bazat pe aceleași probe care au fost obiect de cercetare în prima instanță, fără a suplini probatoriul cu alte probe în susținerea acuzațiilor. Probele cercetate în instanța de apel, la care s-a făcut referire în partea învinuirii lui Patrașcu Vladimir de comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.e) Cod penal, nu se identifică ca probe concludente și pertinente care ar confirma existența infracțiunii incriminate de art.187 alin.(2) lit.e) Cod penal, în faptele imputate lui Patrașcu Vladimir.

În acest context, instanța de apel a notat că, în cadrul urmăririi penale, de către organul de urmărire penală nu au fost administrate probe care să demonstreze cu certitudine și indubitabil existența faptei incriminate, pretinsă ca

fiind comisă de către Patrașcu Vladimir, în situația în care declarațiile părții vătămate Xxxxx și a martorilor audiați nu confirmă culpa inculpatului în sensul depunerii ilegale a părții vătămate de telefonul mobil, cu scopul însușirii acestuia.

În consecință, la cazul dedus judecării, prima instanță a conchis în mod just asupra achitării lui Patrașcu Vladimir pe învinuirea adusă în baza art.187 alin.(2) lit.e) Cod penal, pe motivul neconstatării existenței faptei infracțiunii.

Astfel, instanța de apel constatând că infracțiunea de viol, de comiterea căreia Patrașcu Vladimir a fost recunoscut vinovat, a avut loc la 10 iulie 2014, care conform prevederilor art.16 alin.(3) Cod penal este o infracțiune mai puțin gravă, ținând cont de prevederile legale statuate la art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal, stabilește că la caz a intervenit prescripția tragerii la răspundere penală a lui Patrașcu Vladimir în baza art.171 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a stabilit că, reieșind din circumstanțele indicate, se încetează procesul penal în privința lui Patrașcu Vladimir, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(1) Cod penal, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală.

7. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă:

- instanța de apel, greșit a menținut achitarea inculpatului Patrașcu V. pe art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii;

- instanța de apel a constatat că, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate prin prisma utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, și toate acestea nu atestă existența în acțiunile lui Patrașcu V. a faptei infracționale incriminate;

- instanța de apel a indicat că, însăși părțile vătămate Xxxxx audiată în Curtea de Apel Bălți a declarat că, Patrașcu Vladimir, după ce a scos telefonul din buzunar, a încercat să-l închidă și l-a aruncat jos, dar nu ține minte precis, astfel, aceasta nu poate confirma însușirea ilegală a telefonului de model Samsung de către Patrașcu Vladimir;

- instanța de apel a constatat că și declarațiile inculpatului coroborează cu declarațiile părții vătămate, în partea ce ține că telefonul nu a fost însușit de către acesta;

- nu este de acord cu constatările instanței de apel, deoarece Xxxxx fiind audiată la urmărirea penală, a declarat că în momentul comiterii acțiunii de viol telefonul suna sau ea intenționa să telefoneze, iar acest fapt la enervat pe inculpat, și a lovit-o peste mină și ia luat telefonul. Telefonul a fost restituit peste o perioadă de timp de către lachimciuc Nicolae mamei sale. Nu știe cum telefonul său a ajuns

la Iachimciuc Nicolae, dar este exclus faptul ca ea personal să-i fi transmis telefonul acestuia. După cazul dat nu a avut nici o discuția cu inculpatul;

- conform declarațiilor părții vătămate, se constată că inculpatul a lovit peste mână partea vătămată în momentul când aceasta încerca să telefoneze pentru a solicita ajutor în curmarea acțiunii de viol a inculpatului, iar acest fapt l-a enervat pe inculpat. Astfel, despre faptul că telefonul a căzut jos și locul aflării acestuia cunoștea numai inculpatul. Despre locul aflării telefonului inculpatul a transmis informația lui Iachimciuc Nicolae, iar acesta la rîndul său a plecat la locul faptei și a luat telefonul;

- anume declarațiile părții vătămate de la faza de urmărire penală urmează a fi apreciate veridice și prin care se confirmă vinovăția inculpatului;

- inculpatul a recunoscut că, a lovit peste mână partea vătămată și telefonul a căzut jos. Ulterior i-a comunicat lui Nicolai Iachimciuc să meargă la locul faptei să caute telefonul și să îl transmită părții vătămate. Astfel, scopul cupidant al jafului s-a materializat în momentul când inculpatul a transmis telefonul mobil pentru folosință altei persoane adică lui Iachimciuc Nicolai, aceasta manifestându-se prin darea de sfaturi din partea inculpatului;

- nu este de acord cu soluția instanței de apel, în partea încetării procesului penal pe art. 171 alin.(1) Cod penal, în temeiul art. 60 Cod penal;

- de către acuzare, în instanța de apel a fost prezentat rechizitoriul întocmit în privința lui Patrașcu Vladimir, acesta fiind învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. b), e), f) și art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, faptele pe acest caz fiind comise în perioada anului 2015, iar cauza se examinează în instanța de fond;

- la moment, prin sentința Judecătoriei Bălți din 18.08.2020, Patrașcu Vladimir este condamnat în baza art. 164 alin. (2) lit. b), e), f) și art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, la 9 ani închisoare;

- în privința lui Patrașcu Vladimir termenul de prescripție a fost întrerupt, și acesta nu cade sub incidența art. 60 Cod penal, așa cum a decis Curtea de Apel Bălți.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, inculpatul și avocatul acestuia a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând de a decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii contestate, în partea achitării de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal și încetării procesului penal în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții

Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În această ordine de idei, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Reieșind din sumarul recursului declarat de către procuror, se constată că acesta este întemeiat în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care

prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt.*

La acest capitol, Colegiul menționează că hotărârile pronunțate de către instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Din conținutul recursului rezultă că, procurorul critică decizia instanței de apel, în partea ce ține de menținerea soluției de achitare a inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, fără o apreciere corespunzătoare a totalității probelor administrate la caz, ce confirmă vinovăția inculpatului, în faptele imputate de către partea acuzării și referitor la soluția de încetare a procesului penal pe art. 171 alin. (1) Cod penal, în temeiul art. 60 Cod penal.

Verificând criticele expuse de titularul cererii de recurs, în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată că acestea sunt întemeiate.

În cele din urmă, de către instanța de apel au fost formulate unele concluzii nefondate, iar prin aceasta, *inter alia*, fiind încălcată obligația instanței de motivare a hotărârii judecătorești, care face parte din setul garanțiilor subsecvente procesului echitabil, fapt prin care s-a admis eroarea de drept prescrisă de pct. 6) din art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Pentru a statua asupra acestei concluzii, Colegiul penal lărgit evidențiază într-un prim aspect faptul, că principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecății, în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu. Prin urmare, atunci când unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație în acest sens, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat. Pentru a conchide asupra celor expuse, probatoriul administrat în cauză urmează a fi apreciat după intima convingere a judecătorului, care trebuie să se bazeze pe prevederile legii procesual-penale și pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Efectuând o analiză textuală a părții motivate a deciziei instanței de apel se deduce, că aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor ce ar fi clare și întemeiate legal asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței contestate de apelant, în raport cu motivele invocate și circumstanțele reale ale acestei cauze.

Deci, în speță, este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică și suficientă, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării, cu excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente, având în vedere că, lipsa unei motivări corespunzătoare dintr-o hotărâre judecătorească afectează grav echitatea acestei proceduri.

Astfel, verificând asupra principiului respectării normelor de drept procesual menționate, Colegiul constată că, potrivit rechizitoriului, inculpatul Patrașcu Vladimir a fost învinuit de către organul de urmărire penală, inclusiv de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), art. 171 alin. (1) Cod penal, iar prima instanță a adoptat o sentință prin care Patrașcu V. a fost achitat pe învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii și a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.171 alin. (1) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare. Însă, instanța de apel admis apelul din alte motive decât cele invocate, cu emiterea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal în privința lui Patrașcu V. în baza art. 171 alin. (1) Cod penal a fost încetat pe motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. În rest dispozițiile sentinței, au fost menținute.

Cu referire la învinuirea adusă inculpatului Patrașcu V. în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, Colegiul penal atestă că, prima instanță a reținut că „Acțiunile inculpatului Patrașcu V. corect au fost încadrate și în baza art. 171 alin. (1) Cod penal”, bazându-se inclusiv pe declarațiile părții vătămate în coroborare cu alte probe, iar referitor la învinuirea adusă inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, prima instanță a reținut că „ ... în cadrul ședinței de judecată instanța de judecată reține că, nu a fost demonstrată vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de jaf”, punând la baza achitării aceleași declarații a părții vătămate, menționând că „partea vătămată în cadrul ședinței de judecată și în cadrul urmăririi penale a declarat că, în momentul comiterii acțiunii de viol, telefonul părții vătămate suna sau ea intenționa să telefoneze prietenilor, acest fapt l-a enervat pe inculpat și el a lovit-o peste mână sau i-a luat telefonul”, însă în final a luat ca bază versiunea inculpatului, precum că „telefonul a căzut jos”, concluzii similare fiind reținute și de instanța de apel.

Totodată, instanța de apel în hotărârea adoptată (f.d. 86 v.IV) a reținut că: „declarațiile inculpatului Patrașcu Vladimir sunt apreciate ca fiind veridice, or, acestea coroborează și cu declarațiile martorului Iachimciuc Nicolae. Declarațiile martorului în cauză adevăresc cele invocate de inculpat. Martorul a confirmat că a găsit telefonul la indicația inculpatului de a-l căuta, însă nu l-a restituit în acea seară lui Eugenia, deoarece ultima a refuzat să se întâlnească cu el. De asemenea a menționat că l-a mințit pe Patrașcu Nicolae că i-a restituit telefonul părții vătămate.

Confirmare a faptului că telefonul mobil a părții vătămate a fost găsit și folosit de către Iachimciuc Nicolae, servește procesul-verbal de examinare a obiectului din 10.12.2014, în baza căruia s-au examinat descifrările telefonice și s-a stabilit că cartela SIM Xxxxx, ce aparține lui Iachimciuc Nicolae, este activă la data de 29.10.2014 în telefonul cu nr. IMEI Xxxxx ce aparține părții vătămate Xxxxx. Activitatea telefonului a

fost stabilită în regiunea antenei Xxxxx, r-l Xxxxx. Ulterior cartela SIM Xxxxx, ce aparține lui Iachimciuc Nicolae, iarăși a fost în telefonul mobil cu nr. IMEI Xxxxx, ce aparține părții vătămate Xxxxx, fiind purtate de mai multe ori discuții cu nr. Xxxxx, ce aparține lui Patrașcu Vladimir, de asemenea în regiunea antenei din sat. Xxxxx, r-l Xxxxx.”

Astfel, Colegiul constată că, instanțele de fond doar au enumerat toate probele, iar din declarațiile tuturor părților audiate și materialele cauzei descrise în decizie, instanța de apel a analizat și a apreciat doar declarațiile parțiale ale părții vătămate, martorului Iachimciuc Nicolae, procesul-verbal de examinare a obiectului din 10.12.2014, fără a evalua celelalte probe și fără a efectua o analiză a acestora, cu aprecierea fiecărei probe în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității probei, ignorând totalmente probele administrate la caz, precum și în instanța de apel. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

La acest capitol, Colegiul remarcă că, în instanțele de fond au fost examinate următoarele probe și anume:

- declarațiile părții vătămate Xxxxx, date în cadrul urmăririi penale, în care a relatat că, în momentul comiterii infracțiunii de viol de către Patrașcu V., a sunat telefonul ei mobil, ce era în pantaloni. Vladimir a scos telefonul ei mobil și l-a pus la el în șorți. Telefonul a fost restituit peste o perioadă de timp de către Iachimciuc N. mamei sale. Nu știe cum telefonul său a ajuns la Iachimciuc Nicolae, dar este exclus faptul ca ea personal să-i fi transmis telefonul acestuia;

- procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii din 10.07.2014, în care, partea vătămată a declarat că, roagă organele de poliție să i-a măsuri cu Patrașcu V., care la data de 10.07.2017, înainte de a întreține relații sexuale cu ea, a sustras în mod deschis telefonul mobil de model „Samsung”;

- declarațiile martorului Oboroc D. date în cadrul urmăririi penale, inclusiv în cadrul audierii suplimentare și în ședința de judecată, care a menționat că, Xxxxx a venit la ei plângând, menționând că a fost bătută și i-a fost luat telefonul de către persoana la care a fost împreună cu Iachimciuc N. Atunci seara el a văzut un telefon mobil de model „Samsung” la Xxxxx;

- declarațiile martorului Russu S., date în cadrul urmăririi penale, care a declarat că, în centrul satului a venit Xxxxx care plângea, spunând că a fost violetă de un prieten de a lui Iachimciuc N., pe nume Patrașcu V. și tot acesta i-a luat telefonul ei;

- declarațiile martorului Vacarița L., care a menționat că, s-au întâlnit cu Xxxxx care plângea, comunicându-le că i-a fost sustras în mod deschis telefonul mobil de model „Samsung”;

- procesul-verbal de confruntare dintre Patrașcu V. și Iachimciuc N. din 03.02.2015, în care Iachimciuc N. a declarat că, telefonul părții vătămate nu a fost în posesia sa;

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 10.12.2014;

- proces-verbal de examinare a obiectului din 24.02.2015.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel nu a luat în considerație aceste declarații, cât și probele materiale prezentate de către partea acuzării, apreciind prioritar declarațiile inculpatului, care are dreptul de a nu se autoincrimina, în rest doar descriind celelalte probe, fără o evaluare în cumul a acestora și fără să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora.

Astfel, reieșind din probele puse la baza achitării inculpatului Patrașcu V. în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, fără a fi combătute în urma analizei în raport cu alte probe, în viziunea Colegiului concluziile primei instanțe, menținute de instanța de apel despre achitarea inculpatului Patrașcu V., pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, sunt incerte, lăsând loc de interpretări, adică fiind unele injuste.

Mai mult, Colegiul penal lărgit menționează că, deși procurorul nefiind de acord cu concluzia primei instanțe, în apel a adus un șir de argumente, printre care și faptul că, nu s-a dat aprecierea tuturor probelor administrate la caz, ce în cumul confirmă în opinia lui, vinovăția inculpatului Patrașcu V. inclusiv conform art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, însă instanța de apel nu le-a supus unei analize desfășurate și minuțioase.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel, ignorând un cumul de probe administrate la dosar, a admis și a apreciat prioritar numai declarațiile inculpatului, care și au fost puse la baza hotărârii de achitare, în privința lui Patrașcu V., astfel expunându-se doar asupra cărorva probe, fără o analiză în cumul a tuturor probelor prezentate de părți, neilucidând faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală). Contrar acestor stricte prevederi legale instanța de apel selectiv a apreciat câteva probe, ignorând restul probelor, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor, expunând temeiul respectiv și argumentând clar concluziile în decizia adoptată.

Alt aspect ce necesită a fi nominalizat la analiza hotărârii contestate, este faptul că instanța de apel a încetat procesul penal în privința lui Patrașcu V. în baza art.171 alin.(1) Cod penal, pe motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, fără a verifica și a se expune, dacă în speță nu sunt întrunite prevederile art. 60 alin. (4) Cod penal, „*prescripția se va întrerupe dacă, pînă la expirarea termenelor prevăzute la alin.(1), persoana va săvîrși o infracțiune pentru care, conform prezentului cod, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 2 ani. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul săvîrșirii unei infracțiuni noi*”, ținând cont de faptul că de către acuzare în instanța de apel a fost prezentat rechizitoriul întocmit în privința lui Patrașcu V. învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. b), e), f) și art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, faptele pe acest caz fiind comise în perioada anului 2015.

Din considerentele expuse, Colegiul penal statuează, că decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență și contradicții în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume, *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul, cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide de a admite recursul ordinar declarat la caz, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată parțial, în partea achitării de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal și încetării procesului penal în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, în cauza penală privindu-l pe Patrașcu V., cu remiterea cauzei în această parte, în instanța de apel, la rejudecare, în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, inclusiv în partea verificării termenului de prescripție curs pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal și dacă acesta a fost sau nu întrerupt; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, iar în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica

relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Pasat Liliana, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 iulie 2020, în partea achitării de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal și încetării procesului penal în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, în cauza penală în privința lui **Patrașcu Vladimir Xxxxx**, și se dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale deciziei atacate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac, în partea rejudecării cauzei, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 08 aprilie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Guzun Ion